Z nešťastných ostrovů.

Další podrobnosti hrůzné katastrofy

Líčení katastrofy od očitých svědků.

Americký konsul z Guadeloupe, Louis H. Ayme, který se na rozkaz vlády odebral na nešťastný ostrov Martinique, do města zničeného sopkou, poslal následující zprávu do Washingtonu:

"Po celou středu ze vnitř Mont Pelee rozlehaly se hrozné rány a když se obyvatelé St. Pierru probudili ze spánku ve čtvrtek ráno, tu spatřily, že jest krater sopky zahalen v těžké mraky. Celou noc se středy na čtvrtek sypal se ze sopky na město a okolí sypký šedý popel. Obyvatelstvo bylo tím nanejvýš znepokojeno, avšak guvernér Moutet, který přijel do St. Pierre, aby vyšetřil nebezpečí sopky, obyvatelstvo utišil.

Ve středu ráno vplul do přístavu St. Pierre anglický parník Roraima, na němž nalezalo se 10 cestujících, mezi nimiž byla paní Stokesová a její tři dítky a paní H. J. Indová. Cestující s údivem hleděli na sopku, z níž pršel popel, když v tom se strašlivým elektrickým výbuchem vyletěl z krateru sopky obrovský ohnivý sloup a na to hned proudy lávy řinuly se po úbočí hory do města a ničily všechno, co jim přišlo v cestu. Výbuchem tím zničeny také všechny lodi nalezající se v přístavu.

Nejméně 30,000 osob zahynulo v ssutinách města a mnoho mrtvol plave po vlnách moře a hejna žraloků vedou o ně zápasy. Do Fort de France přivezeno bylo 28 napolo upálených obětí do nemocnice, avšak šestnáct bylo již vykoupeno smrtí z jich útrap a z ostatních jen čtyři mají velmi slabou naděje, že budou zachováni na živu.

Náš parník, najatý v Guadeloupe, přiblížil se k Martinique v neděli o ½7 hodině ráno. Celý ostrov zakryt byl hustým závojem fialových a olověněšedých mraků. Podél celého pobřeží plovaly trosky lodí a trosky budov a z šedých mraků vanul časem horký a časem opět ledový vítr.

U Le Precheur, který nalezá se pět mil severně od St. Pierre, bylo na moři množství kanoí, přecpaných domorodci, kteří úpěnlivě prosili, aby vzati byli na palubu parníku. Celá severní část ostrova pokryta byla stříbrošedou vrstvou popele, který dosud pršel ze sopky a padal také na náš parník, avšak vzdor tomu dorazili jsme bez nehody do přístavu.

Město St. Pierre rozkládá se podél mořského pobřeží na dvě míle a postaveno bylo u úpatí sopky. Všechny domy bohatých francouzských rodin byly vystaveny z kamene. Na mnohých místech ssutiny ještě hořely a nesnesitelný zápach spáleného lidského masa otravoval vzduch.

Jen s velikým namáháním parník zakotvil u břehu. Když jsme vystoupili na břeh, tu jsme shledali, že ani jediný dům z celého města nebyl uchráněn. Na všech stranách ležely hromady popele a sopečného kamene. Po ulicích nebylo ani památky. Tu a tam ze ssutin vyčnívaly hromady mrtvol, jichž tváře vesměs byly obráceny k zemi. V jednom rohu 22 těl mužů, žen a dětí leželo v jednom klubku, tak zrovna jak byli zachváceni náhlou, strašlivou smrtí.

Z veliké řeky Gayane, která protékala město před katastrofou, zbyl nyní jen malinký potůček. Veliké stromy, s kořeny trčícími vzhůru a opáleny, ležely na všech stranách; byly patrně vmeteny sem při výbuchu sopky. Na některých místech ležely obrovské balvany, dosud horké a pod jedním z těchto balvanů vyčuhovalo rámě nějaké nešťastné bělošky. Ticho, které panovalo v těchto ssutinách, bylo přímo příšerné a hrůza zvýšována byla ještě zápachem z lidských těl.

Ohnivý ten proud, který zachvátil a zničil St. Pierre a jeho obyvatelstvo, musel obsahovati v sobě smrtící plyny, které okamžitě zadusily každého, kdo se jich nadýchal, neboť skoro všechny ty oběti měly ústa zakryté rukou, jako by se chtěly chránit před udušením. Všechny ty mrtvoly byly děsně popáleny.

Dojemně líčí strašlivé zkušenosti své ti, kteří byli zachráněni křižákem Suchet po zničení anglického parníku Roraima.

C. C. Evans z Montrealu a John G. Morris z New Yorku vypravují, že asi okolo 8. hodiny ranní rozlehnul se děsný výbuch, za nímž následovala v zápětí ohnivá záplava, která s rychlostí blesku zasáhla město a přístav. Roraima byla skoro rozbita a počala hořeti.

"Co živ budu, nezapomenu na ten strašlivý dusivý ohnivý vichr, který mne obklopoval," vypravoval Evans, "Morris a já spěchali jsme do podpalubí a tak jsme ušli těžším popáleninám. Když jsme se navrátili na palubu, tu loď na lezala se v plném plameni a nebýt včasného příjezdu křižáku Suchet, tu byli bychom zhynuli."

Ben Benson, lodní tesař, pravil: "Nalezal jsem se na palubě u stožáru, když v tom rozlehl se strašlivý výbuch. Oheň zachvátil loď a kapitán byl strašlivě popálen, hlavně uvnitř, poněvadž dýchal do sebe ony plameny. Bolestí byl tak šílen, že chtěl skočiti do moře, avšak hleděl jsem mu to vymluviti, leč marně. Skočil přece do vln, chvíli jsem ho viděl na povrchu a pak zmizel.

Jos. Beckels, námořník, který jest tak strašlivě popálen, že snad již umřel, vypravoval s namaháním, že on byl posledním z posádky, který viděl nešťastného kapitána. Týž chtěl zachytit plovoucí matraci a při pokusu tom ponořil se pod vodu a více se neobjevil na povrchu.

Z italské lodi Teresa Lovico zachráněno bylo též několik námořníků, ale z nich žádný nebude zachráněn při životě.

Vesnička Irvine, ležící jižně od města Pierre, byla ohněm úplně zničena a skoro všichni obyvatelé její přišli o život. Jeden ze zachráněných její obyvatelů, který musí zemříti následkem utrpených poranění, praví, že vlny moře zatopily vesnici a že voda jich byla tak vařící, že koho zasáhla, ten zahynul, aneb byl tak opařen, že žádná lidská pomoc nemůže ho zachrániti. Šestnáct nešťastných žen z Irvinu bylo odvezeno do nemocnice ve Fort de France, avšak těla jich jsou tak opařena, že snad co tyto řádky píšeme již všechny zahynuly.

Loď Grappler, jež měla na starosti zprávy na podmořském laně, byla při výbuchu potopena i s celou svojí posádkou a také francouzská loď Temaya byla zničena. Na anglickém parníku Roddam skoro všichni, kdož nalezali se na palubě, byli zabiti okamžitě, avšak kapitán, ačkoli strašlivě popálen, s pomocí třetího strojníka a topiče dopravil loď do přístavu v St. Lucia. Americký místokonsul v St. Pierre, Amedee Testart, hledal ochranu na palubě parníku Roddam a šťastně se tam dostal, avšak hned na to sklesl s paluby do vln moře mrtev.

Americký konsul Thomas F. Prentis, jeho manželka a jeho dvě dcery jsou na jisto mrtvy, avšak vzdor všemu pátrání, nemohly být ještě mrtvoly jich nalezeny a také žádné stopy nenalezeno ještě po anglickém konsulovi, Jamesovi Jappovi a jeho velké rodině.

Obyvatelstvo Martinique ohroženo hladem.

Den 13. května byl dnem smutku pozůstalých na nešťastném ostrově a od časného rána byly kostely ve Fort de France naplněny davy truchlících lidí.

Vlečná loď Spojených Států, Potomac, která se vypravila ze San Juan, Porto Rico, na Martinique, plula dne 12. května kolem pobřeží ostrova a na moři setkala se s lodicí, na níž bylo pět černochů a jeden běloch, a když tito lidé vysazeni byli na palubu Potomacu, tu nalezeno v kapsách jich plno skvostů a peněz, které patrně pocházely z krádeže mrtvol obětí zahynuvších v osudné katastrofě. Poručík B. B. McCormick, velitel Potomacu, lupiče ty odevzdal k potrestání veliteli francouzského křižáku Suchet.

Obyvatelstvo celého ostrova jest ohroženo hladem a potravin jest zapotřebí nejméně pro 100,000 lidí, kteří jsouce zbaveni všech zásob svých a všeho svého majetku, již dnes nevýslovně trpí hladem.

Vzdor tomu, že francouzští vojáci neunavně pracují na pohřbívání mrtvol, tu práce jich pokračuje jen zvolna a zápach z mrtvol dosud nepohřbených se stává čím dále tím hroznějším. Při pohřbívání mrtvol přišlo se na některé nevysvětlitelné události. Tak nalezena byla mrtvola jedné bělošky, jejíž tělo spáleno bylo k nepoznání a hedvábný šátek, který držela u svých úst, byl úplně neporušen, dále nalezeny byly dvě úplně spálené mrtvoly mladých děvčat, ale obuv, kterou měly na svých nohou, byla ohněm neporušena.

Největší chvála ze všech stran se vzdává konsulu Spojených Států Aymeovi, který pomáhal při ošetřování raněných tak neunavně, až vysílen klesl v bezvědomí a musel býti lékaři ošetřen.

Italský konsul z Garbadoes nalezl v ssutinách mrtvolu své dcery, která v době katastrofy meškala v St. Pierre návštěvou. Margaret Stokes, devítiletá dceruška Clementa Stokesa z New Yorku, která se svojí matkou a čtyřletým bratříčkem a tříletou sestřičkou se nalézala na palubě zničeného parníku Roraima, nalézá se v nemocnici ve Fort de France, ale smrt její očekává se každé minuty. Její vychovatelka, Klára Kingova, praví, že s Margaretou nalezala se na palubě parníku a společně že pozorovaly začátky soptění Mont Pelee. Když nastal výbuch a loď byla zničena, tu lodní tesař sestavil prám a umístil je na něj, nežli se to však stalo, tu zemřel Margaretin malý bratříček, na to zahynula paní Stokesová a hned na to nejmladší její dceruška. Vychovatelka Kingova chránila Margaretu před ohněm svým oblekem, ale vzdor tomu bylo ubohé dítě tak těžce popáleno, že se nemůže uzdraviti.

Při zachraňovacích pracích velice se vyznamenala loď Ponyer Quertier, řízená kapitánem Thirionem. Když poprvé se vydala na svou zachraňovací missii, tu musila proniknouti mrakem žhavého popele a několikráte paluba její chytla, oheň však byl mužstvem vždy rychle uhašen. Z první své cesty přivezla z okolí Le Precheur do Fort de France 456 lidí. To bylo v sobotu. V neděli zachránila 923 lidí. Parník Suchet a dánský křižák Valkyrien, zachránily 1500 osob z krajin katastrofou postižených.

Mnoho mrtvol úplně bylo ztráveno v ssutinách města žhavým popelem a lávou, které pokrývají celé město do výše šesti až osmi metrů.

Při prohledávání ssutin nemocnice v St. Pierre nalezeny všechny železné postele zohýbány a rozlámány na kusy, ale známky ohně není na nich pozorovati, kdežto po přikrývkách, rohožích atd. není ani památky. V některých domech blíže řeky nalezeno několik dosti zachovalých domů, avšak všichni jich obyvatelé byli mrtvi a vypadali, jako by zasáhnuti byli bleskem, neboť seděli na židlích a leželi na pohovkách v nanejvýš přirozených posicích. Katastrofa musela postihnouti město náhle. Ze sopky vyrazilo asi obrovské množství plynů, které způsobily strašlivý vzdušný tlak, jehož účinky byly nanejvýš zhoubné. Za těmito plyny následoval dešť kamenů a popele.

Blíže Carbetu nalezeno bylo 500 mrtvol, které se nacházely již v největším rozkladu a zápach z nich byl tak nesnesitelný, že ani vojáci nechtěli se jich dotknouti. Skoro všechny ty mrtvoly ležely obličejem k zemi. Mrtvola jedné ženy nalezena byla v blízkém potoku, v jehož vodách asi hledala ochrany před žhavým ohněm, ale marně. Poněkud dále přišlo se na jinou hromadu mrtvol, v celku bylo jich asi dvě stě. Na další cestě z Carbetu do St. Pierre nalezen byl klečící muž u sochy panny Marie. Smrť zasáhla ho v tom okamžiku, když se modlil.

Veliká socha panny Marie, která stála na vrchu na St. Pierre, byla vržena se svého podstavce asi na 50 yardů; musela to být ohromná síla, která to mohla způsobiti. V ssutinách kathedrály, kam se utekly davy lidu, domnívajíce se, že v této silné, kamenné budově naleznou ochrany, nalezá se sta mrtvol, ale ty pokryty jsou úplně troskami a popelem. Na policejní stanici ležela hromada mrtvol, s obličeji obrácenými k zemi.

*

Dle guvernéra Roberta Llewellyna, skutečná ztráta na lidských životech na ostrově St. Vincent nebude nikdy zjištěna. Sopka dosud chrlí proud žhavé lávy ze svého krateru a vzduch na míle kolem jest prosycen kouřem a popelem, který obklopuje celou krajinu jako mrak.

Guvernér podal anglické vládě tuto zprávu o situaci na ostrově: "Přijel jsem sem včera a nalezl jsem, že stav věcí jest horší nežli jak zněly první zprávy. Celé pobřeží mezi Robin Rockeru a Georgetownem bylo zpustošeno tím samým způsobem jako St. Pierre a obávám se, že všechny lidské bytosti žijící, v těchto krajinách, zahynuly. Nejméně 1600 osob nalezlo zde předčasnou smrt, avšak přesný jich počet nebude nikdy zjištěn. Mnoho majitelů plantáží i s jich rodinami zahynulo. Přes tisíc mrtvol bylo již nalezeno a pochováno. Sto a šedesát osob nalezá se v nemocnici v Georgetownu, ale sotva šest z těchto bude zachráněno při životě.

Podrobnosti tyto katastrofy jsou tak děsné, že jich nelze popsati. Všechny plantáže pěstující cukrovku v Carib okresu úplně zničeny a dobytek byl zabit. Sopka dosud bouří, ale výbuchy jsou již mnohem slabší, avšak vzdor tomu lid se dosud chvěje obavami a úzkostí.

Ač sopka Soufriere se tiší, tu přece ještě v její nitru bouří výbuchy, které lze slyšeti až do vzdálenosti sta mil, a za každým vystupuje pak sloup kouře, který se proměňuje ve veliký mrak. Časem vystupují ze sopky též veliké ohnivé koule.

Hlavní město ostrova St. Vincent, Kingston, není ještě ohroženo, ale hustý dešť popele a malých kamínků dopadá až tam.

Plodiny a výrobky amerických farem dosud v čele.

S ukončením fiskálního roku 1901 jsme se ze zprávy sekretáře zemědělství dozvěděli, že cizina koupila od nás v tomto roce farmerských plodin a výrobků v ceně $952,000,000. To znamenalo potěšitelný přírůstek přes $100,000,000 proti roku 1900. Za posledních 8 měsíců, od ukončení fiskálního roku až do konce měsíce února r. 1902, prodali jsme dále cizině našich farmerských výrobků a plodin za $633,073,000, což činí úhrnem za 20 měsíců obrovskou sumu $1,586,673,000, jež byly cizinou zaplaceny za plodiny a výrobky pilné práce amerických farmerů.

Z toho vývozu strženo bylo v r. 1901 za bavlnu $315,105,047, za chleboviny $275,594,918, za maso a masné výrobky $186,106,073, za živé hospodářské zvířectvo $52,058,876, za mléčné výrobky $9,403,722.

Vývoz masa a masných výrobků byl největší v tomto posledním roce, ačkoli vepřového masa a výrobků z něho vyveženo bylo méně nežli předešlého léta. Hlavně vývoz slaniny utrpěl, neboť sklesnul o 56,030,088 liber, kdežto šunek vyveženo o 20,157,928 liber více a také naloženého prasečího masa vyveženo o 5,443,928 liber více.

Za oněch 8 měsíců, končících únorem r. 1902, opět sklesnul vývoz slaniny o 32,000,000 liber proti onomu vývozu v r. 1901, avšak za to docílené ceny byly lepší. Šunek vyveženo o 22,500,000 liber více, kdežto chlebovin vyveženo méně, hlavně korny a toto zmenšení obnášelo v celku $21,500,000.

V roce 1892 79 procent našeho vývozu sestávalo z hospodářských plodin a výrobků. Toto faktum, zjištěné zprávou sekretáře zemědělství, naznačuje, že výrobky a plodiny amerických farem jsou dosud hlavním pramenem našeho národního bohatství, vzdor tomu, že náš vývoz průmyslových výrobků se v posledních létech tak zvelebil.

ČEŠI V AMERICE.

¶ V Park River, Sev. Dak., spáchal v úterý, dne 6. t.m, sebevraždu krajan Tomáš Jírovec, střeliv se z ručnice zrovna nad srdce. Jírovec bydlil na východní straně města poblíž mlýna. Byl ještě asi hodinu živ po vypálení rány a neztratil vědomí, až když pověděl všem, kteří se do jeho domu seběhli, že si poranění své sám způsobil. Zoufalý čin svůj spáchal pro domácí neshody. Manželka jeho, která dlí u své dcery ve Washingtoně, byla Jírovcem několikráte ztýrána a proto nechtěla se k němu vrátiti, když před nedávnem o to požádal. To jej trápilo a proto se rozhodl, že učiní konec svému životu. Byl doma pouze s jednou svojí dcerou, ale ta nedlela s ním v jedné světnici, když přikročil ku provedení svého zoufalého předsevzetí. Jírovec dosáhl věku 61 roku.

¶ Rudolf Šváb, 28 roků starý, z č. 329 vých. 71. ul. v New Yorku, zaměstnaný v továrně na vyrábění plynových motorů v Mott ulici, usmrcen byl předmin. středu při výbuchu, jenž se v továrně té udál. Nešťastný krajan byl členem I. Českého Veslařského Klubu a cvičil se právě v poslední době k letošním veslařským závodům. Nad náhlou a bolestnou ztrátou mladého muže truchlí manželka a dítko. O tragické smrti Švábově sdělují se tyto podrobnosti: Šváb byl strojníkem v závodě Augusta Metze, čís. 132 Mott ul., kde se ve středu konali zkoušky s novým gasolinovým motorem o 35 koňských silách. Stroj nalézal se ve sklepě tovární budovy, když náhle nastal prudký výbuch a z trosek motoru vyrazil mocný plamen. Nebohý Šváb byl v obličeji a na těle hrozně popálen a část motoru na něho padla. Pohled na těžce zraněného krajana byl děsný. Přivolán italský kněz z blízkého kostela, který Švábovi udělil poslední pomazání, načež byl tento dopraven do hospitálu sv. Vincence, kde zemřel. Vzdor smrtelnému popálení a bolestem, jaké zakoušel, byl Šváb při úplném vědomí a prosil soudruhy, aby jej usmrtili a dalšímu jeho trápení učinili konec. Příčiny tohoto neštěstí se vyšetřují.

¶ "Na výslovné přání prof. Masaryka", píší z 10. t. m. "New Yorské Listy", "sešel se ve čtvrtek večer v Národní budově kroužek českých občanů, v němž zastoupeny byly téměř všecky druhy povolání. Byla to jaksi důvěrná schůze, v níž prof. Masaryk měl příležitost poznati různosť náhledů a učiniti si určitý názor o poměrech, jež vládnou mezi českým přistěhovalectvem. Nežli došlo k formálnímu zahájení debaty, byl každý jednotlivý host představen věhlasnému filosofovi českému, jenž upřímně každému potřásl rukou. Lehký úsměv, pohrávající neustále kolem rtů Masarykových, byl nejlepším znamením jeho uspokojení. A úsměv ten nezmizel s jeho tváře po celý večer, když s klidem pravého filosofa naslouchal volným rozhovorům. Prvý ujal se slova advokát Tomáš Čapek, jenž, poukázav na význam cesty páně Masarykovy upřímně uvítal jej v českém středu. Po něm promluvil profesor Masaryk sám. Slovy nehledanými zmínil se o své cestě, jež vedle objednaných přednášek má i účel studijní. V průběhu své řeči poukázal pak na nepatrné spojení panující mezi českým živlem v Americe a starou vlastí. Americké časopisy a knihy opatrná vláda rakouská systematicky zabavuje a tím vysvětluje se neznalost česko-amerických poměrů v Čechách. Aby tomu alespoň z části bylo odpomoženo, učinil profesor určitý návrh a předložil jej přítomným k volnému posouzení. Návrh jeho záleží na tom, aby současně utvořila se na obou stranách oceanu jakási společnost, jejíž úlohou bylo by stálé udržování bližších styků mezi Čechy a českou větví americkou. Z počátku mohla by být činnost společností těchto omezena na usnadnění cestování. A sice tak, že americká společnost postarala by se o to, aby každoročně jeden moderní člověk z Čech, učenec, profesor, básník, malíř a pod. navštíviti mohl Ameriku, pořádati zde přednášky, anebo konati studia. Z toho vyplynul by dvojí užitek. Jednak stoupla by v Čechách znalost amerických poměrů, jež je tam dosud chabá, jednak stoupl by význam českého jména v Americe. V českém národě, jenž schválen je pověstnou úzkoprsností, šířena byla by láska k samostatnosti, podnikavosti a neohroženosti. Cestovní výlohy takovéhoto turisty páčí prof. Masaryk na $500. Česko-americká společnost v Praze, o jejíž organisaci postarati se chce prof. Masaryk sám, měla by stejný účel. Návrh vyvolal všeobecný zájem a rozpředla se o něm živá debata, na níž podíleli se různí řečníci. Tenor řečí těch byl, že bylo by žádoucno, aby učinil se pokus v tom směru. Kdežto ale návštěvy předních mužů z Čech schváleny jakožto velice žádoucí, proti návštěvám odtud v Čechách bylo mnoho namítáno. Při tom uvedena na přetřes otázka finanční a dokazováno, že výlohy s cestou do Ameriky a po Americe spojené přesahovaly by značně obnos $500. I bylo by zapotřebí fondu mnohem většího. Toho ovšem dalo by se docíliti za součinnosti česko-amerického tisku beze značných obtíží. Jak osvědčila by se ta myšlénka, záviselo by od budoucnosti, avšak jednohlasné mínění bylo, že měl by se učinit alespoň pokus v tomto směru. Po upřímných přípitcích ku cti vzácného hosta nastala volná zábava, na níž se prof. Masaryk živě podílel."

Střežte se mastí proti katarrhu, obsahujících rtuť,

poněvadž rtuť zničí čich a úplně poškodí celý system, vniknuvší do něj sliznatým povrchem. Takovéto předměty nemají býti nikdy používány leč na předpis zkušeného lékaře, jelikož škoda jimi spůsobená, jest desetkráte větší nežli dobro, jež vám snad z nich vzniknouti mohlo. Hall's Catarrh Cure vyráběná F. J. Cheney & Co., v Toledo, O., neobsahuje žádnou rtuť a bývá brána vnitřně, účinkujíc přímo na krev a zevnějšek celého systemu. Když kupujete Hall's Catarrh Cure, přesvědčte se, abyste dostali ten pravý. Užívá se vnitřně a hotoven jest v Toledo, Ohio, společností F. J. Cheney & Co. — Odporučení zdarma.

Na prodej u všech lékárníků, 75c., láhev.

Hall's Family Pilulky jsou nejlepší.

Naše nízké ceny,

za které prodáváme zaručené zboží hodinářské a zlatnické, získávají nám každý rok nesta nových odkupníků ve Sp. Státech.

Pakli potřebujete **zlaté neb stříbrné hodinky, řetízek, prsten atd.** pište si pro náš český cenník a přesvědčte se, že kupováním u nás ušetříte 15 až 40 procent.

W. J. Wiša & Syn,

381 West 18th St., Chicago, Ill

—NEJVĚTŠÍ—

MASNÝ KRÁM

na 6. a Pierce ulici,

má krajan náš

FR. KUNCL

Největší český řeznický závod na East straně.

Velké zásoby masa všeho druhu, uzenek salámů, šunek a vše co do oboru vurtcajků sáhá. — Koupíte zde levněji a maso lepší jak u někoho jiného.

Největší. **MASNÝ KRÁM**

na jižní straně města vlastní krajaní

Bratří Kunclové,

číslo 1244 jižní 13. ul.

Největší zásoby masa všeho druhu uzenek, salámů, šunek a vůbec všeho, co v obor tento spadá.

Ceny levnější, než kdekoliv jinde.

Nový život

vléváme do těla tím, že vyčistíme a oživíme krev a tím sesilíme celou soustavu.

Severův Krvečistitel

tím, že účinkuje přímo na krev, rozmnožuje počet červených tělísek, čímž učiní krev bohatou a mocnou a dodává čilosti tělu i mysli. Slabé a bledé dívky naleznou v něm nejlepší lék.

Cena $1.00.

W. F. SEVERA, CEDAR RAPIDS, IOWA.

ABSTRAKTY

—VYHOTOVUJE—

S. M. Sadler,

17th and Farnam. Patterson Blk.

se naň u tohoto listu. Tel. 1326

Charles Kaufman

pojisťující jednatel a veřejný notář....

Zastupuje nejlepší pojišťující společnosti prodává a kupuje majetek nemovitý, vydává přeplavní lístky z Evropy a do Evropy atd.

Půjčuje peníze na nemovitý majetek.

Office: 217 So. 14. St., Omaha, Neb. Na druhém poschodí

Omažské školy obchodní

uznávány jsou právem za nejlepší ve státu a zaopatřily žákům svým více míst, než kterékoliv podobné školy jiné!

Celé řadě ml. krajanů a krajanek

dostalo se prostřednictvím jich

dobrého postavení.

Kdo by si přál dítky své do škol těch posílati a tak

dobrou budoucnost

jim zabezpečiti, nechť dopíše nám a my

za cenu sníženou

doživotní školné mu odprodáme.

Adresujte dotazy na:

Pokrok Západu, Omaha, Nebr

OMAHA-CHICAGO ILLINOIS CENTRAL CENTRAL MISSISSIPPI VALLEY ROUTE RAILROAD MINNEAPOLIS AND ST PAUL

"The Limited," evening train, and "The Express," noon train, from Omaha for Chicago.

UNEXCELLED SERVICE

Day train and evening train from Omaha for Minneapolis and St. Paul.

Tickets of agents of connecting lines. W. H. BRILL, Dist. Pass'r Agt., Omaha.

A. H. HANSON, G.P.A., Chicago. J. F. MERRY, A.G.P.A. Dubuque.

Big Horn Basin-

A rich but undeveloped tract in Northwestern Wyoming. Contains wonderfully good openings for small ranches along good streams. A million acres of land open for settlement under U. S. land laws.

Burlington Route

Big Horn Basin Folder free on request.

J. Francis, G.P.A., Omaha.

Železniční pozemky na prodej.

V severním Wisconsinu, Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha dráha má na prodej při nízkých cenách a výhodných podmínkách platebních as 400,000 akrů vybraných pozemků rolnických. Ti, kdož koupí záhy, mohou vybrati si pozemky při krásných řekách a jezerech, v nichž jest hojnost ryb a jež poskytují nevyčerpatelný zdroj vody jak pro rodinu, tak i dobytek.

Pozemky po většině jsou zalesněny, půda jest úrodnou a snadno zpracovatelnou. Chicago, Milwaukee, St. Paul, Minneapolis, Duluth, Superior, Ashland a četná jiná prospívající města na dráze C., St. P., M. & O. a na drahách jiných poskytují dobrých trhů pro plodiny farmerské.

O bližší podrobnosti pište na

Geo. W. Bell, pozemkový komisař, Hudson, Wis. aneb na *G. H. McRae,* A. G. P. A., St. Paul Minn.

15 pros

ADRESÁŘ SPOLKŮ

Česko-Slov. Dělnické Podpor. Jednoty pro severozápadní státy:

Minnesota, Iowa, Wisconsin, Nebrasku, obě Dakoty a Michigan.

Hlavní Jednota v St. Paul, Minn.
Úřadníci s účetním výborem se sejdou kletně, načež podřízeným spolkům výsledky zasílány budou. Velkopředseda Frant. Skok, St. Paul, Minn., I. místopředseda J. Aubrecht, Minneapolis, Minn., II. místopředseda Joseph Hromátka, Hopkins, Minn. Velkotajemník Frant. A. Krch, St. Paul, Minn. Velkopokladník Joseph Fyra, Minneapolis, Minn. Úřadovna: 365 Goodhue st. St. Paul, Minn.

Č. I. v Montgomery, Minn.
odbývá své schůze každou čtvrtou neděli měsíci. Předseda Fr. K. Staněk. Tajemník Fr. Mixa. Účetník Vojt. Kasanda. Pokladník Tomáš Šave.

Č. II. Mladočech v Le Sueur Center Minnesota.
odbývá své schůze každou 2. neděli v měsíci v síni IOOF. Předseda Jakub Krenik, tajemník Fr. Barta LeSueur Center, Minn., účet. J. Bicek, pokladník Vác. Krava.

Č. III. v St. Paul, Minn.
odbývá své schůze každou 3. středu v měsíci. Předseda Thomas Shilda: 474 Godrich Ave. tajemník Frant. Sanda, 457 Harrison ave., St. Paul, Minn.: účetník Frant. Horáček, 64 Pleasant Ave., pokl. Václav Kotoun.

Karel Havlíček Borovský, č. IV. Minneapolis Minn.
odbývá své schůze každou 1. neděli v měsíci v síni č. 221 corner of Washington & Cedar ave So. Předseda Ralchman, místopředs. Anton Vávra, tajemník Fr. Jindra, účetník M. Kolář pokladník E. Albrecht.

Č. V. v Nové Praze, Minn.
odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci Předseda Ant. T. Budin, taj. Ant. F. Vrtiš ný, účetník Václav Posel, pokladník Jakub Svoboda, New Prague. Minn.

Komenský č. VI. v Hayward, Minnesota.
odbývá své schůze 1. neděli v měsíci. Předs. J. Funfar., místopředs. Vojt. Pacovský, taj. Josef Straka. Glenville, Minn., účetník Fr. Prantner, poklad. Václav Šedl, Oakland, Minn.

Karel Veliký, č. VII. v Nové Třeboni, Minnesota.
odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Vojt. Uhlíř, místopředs. Vác. Edl, tajemník Jan Noska, účetník Jan Podojil, pokladník Vojt. Klein, průvodčí Jos. Balata, Ant. Velíšek, Jos. Edl, John Filipek výbor účet. Vojt. Klein, Jos. Edl, výbor majetku. Ant. Velíšek, J. Filipek strážci, Fr. Staska posel.

Č. VIII. Rovnost Owatonna, Minn.
odbývá své schůze každou 2. neděli v měsíci v jednu hodinu odpol. v síni Č. S. P. S. Předseda Fr. Dušek, místopředs. Fr. Bureš, tajemník Leopold Marek, 919 N. Elem St., účetník Fr. Pechek, pokladník Vác. Herdlička st., průvodčí Dom. Moravec, vnitřní stráž Kašpar Slezák, venkovní stráž Josef H. Vavřin.

Spolek č. IX. v Pine City, Minnesota.
odbývá své schůze každou druhou neděli v měsíci. Předseda Jan Štochl, místopředseda Tomáš Bažil, tajem. Fr. W. Kvěch Pine City, účetník Jan Hejda, Pine City, Minn., poklad. Jan Šambavr, Pine City, Minn.

Č. X. Čechoslovan, v Olivia, Minn.
Předseda Karel Kohn, místopředseda J. Lepeška, tajemník Karel Švihovec, účetník M. Petříčka, pokladník Václav G. Ployhard, průvodčí V. Jakeš, vnitřní stráž F. Kříž, venkovní stráž V. Harazin, účet. výbor J. Pávek.

Čechie č. XI. v So. Omaha, Neb.
Odbývá schůze každý druhý čtvrtek v měsíci o osm hodin večer v síni J. Koutského. Předseda Jan Kubát, tajemník Adolf Zezulák, 20. a O ul., účetník Fr. Kuncl 23. a S St., pokl. J. Vocásek 21. a S St.

Číslo XII. Chrudim v Racine, Wis.
odbývá své schůze každou třetí sobotu v měsíci v 7 hodin večer. Předseda Jos. Dušek, 101 Hagerer St., taj. Jos. Stehlík, 1602 Milwaukee St., účetník J. L. Sys, 1022 High St.

Číslo XIII. Český Lev v Seaforth Redwood Co., Minn.
odbývá schůze každou druhou neděli v měsíci. Předseda Karel Boušek, místopředs. Antom Serbus, tajemník Jaroslav Kovanda, účetník Fr. Jaroš, pokladník Jan Švec.

Číslo XIV. Ladimír Klácel, v Haugen, Wis.
odbývá schůze každou druhou neděli v měsíc. Předseda Frant. Kozlík, tajemník Vác. Kis, účetník Jos. Mendlík, Haugen, Wis. pokladník F. J. Koukl.

Jan Hus č. XV. Hopkins, Minn.
odbývá své schůze každou druhou sobotu v měsíci. Předs. Václav Tyra, taj. Jos. Hromádko Hopkins, Minn.

Nebraska č. XVI. v Omaha, Neb.
odbývá své schůze každé první úterý v měsíci v síni p. J. W. Hrocha. Předs. Jos. Dolejš, místopředs. J. W. Hroch, tajemník a účetník Jakub Mareš, 1210 So. 13th St., pokladník Karel Mareš, S. E. cor. 5th and Williams St., průvodčí Anton Rychlý, vnitřní stráž Tomáš Došek, venkovní stráž Jan Polívka. Jan Polívka A. Hnilička, J. W. Hroch výbor majetku.

Číslo XVII. v Lowry, Minn.
odbývá pravidelné schůze první neděli. Předs. Martin Bartoš; tajem. Wencel Bartoš; účetník J. F. Lepeška; pokl. Fred H. Chan.

Číslo XVIII. Bratří Severu, v Drywood. Wis.
zvolili si následující úředníky; předseda Tom. Kyselko, místopředseda Jan Piller, taj. Frank V. Kinkor, účet. Jan Kyselík, pokl. Jiří Štípek; průvodčí Fr. Mareš, vnitřní stráž Jan Nybrt, venkovní stráž Petr Petrlík. Schůze se odbývají každou druhou neděli v měsíci.

Josef Kavan,

pozemkový a pojišťující jednatel.

1410 William ulice.

Prodává loty, v Omaze i v So. Omaze, pozemky akrové a farmy, v pobliží Omahy i ve státu a pojištění opatří vám u těch nejlepších firem při cenách nejnižších. Též zabývá se vyhotovováním abstraktů.

Obraťte se s důvěrou na něho a bude vám spravedlivě posl uženo.

Marešův

Balsám proti kašli.

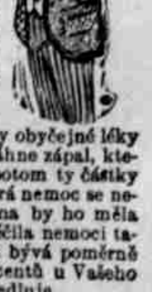

Jest to zcela spolehlivý rodinný lék pro kašel, chraptivost, bolení v krku, ztrátu hlasu, vysychání, lektání v krku, jakož i jiným nemocem hrdla. Jest lahodný, že dítkám chutná a jest tak čistý, že nikomu ublížiti nemůže. Potom je tak spolehlivý, že byť jste měli některou z vyjmenovaných nemocí sebe déle, Marešův Balsám proti kašli Vám hned ulevi a rychlé vyléčení zjedná. Předčí daleko všechny obyčejné léky a syroby proti kašli. Vytáhne zápal, který kašlání atd. působí, potom ty částky zahojí a posilní, takže stará nemoc se nevrátí. Proto každá rodina by ho měla chovati po ruce, aby vyléčila nemoci takové hned z počátku, což bývá poměrně snadno. Láhev 25 a 50 centů u Vašeho lékárníka. Nikdy se nepodluje.

MARES MEDICINE CO.,

2876 Archer Ave., CHICAGO, ILL.

Naši knížečku "Nejlepší lékař" pošleme každému na požádání zdarma.

Banner, N. D., 3. dubna 1902.

MAREŠ MEDICINE CO., Chicago, Ill.

Zde vám zasílám 50 ctů. na Marešovy rheumatické tabletky. Ty dvě škatulky, co jsem si od vás objednal, dobře se osvědčily. Má matka měla rheumatism v ruce a co užívala vaše tabletky, tak ji to přestalo. Já myslím, že až využívá ještě jednu škatulku, bude po všem.

S úctou J. C. KYNCL.